

Nieuwsbrief

2015

Stichting Grondbeheer

biologisch-dynamische landbouw

Basis van het leven

De bodem is leverancier van 95% van ons voedsel. Zowel landbouwgewassen als wilde planten, struiken en bomen hebben iets van bodem nodig waar ze in kunnen wortelen. Vervolgens is al dat groen producent van zuurstof en de longen van de aarde. De bodem is echter ook leverancier van zoet water. Het is filter en reservoir in één. Een gezonde bodem zuigt bij regenval het water op en bij droogte houdt het water vast. Als de bodem verdwijnt, verdwijnen dus ook de waterstromen en begroeiing. In woestijnen zoals de Sahara regent het wel degelijk, maar is er geen vruchtbare bodem die het water kan vasthouden. Een kameel kan ogenschijnlijk in de droge zandvlakte leven maar ook hij heeft voedsel en water nodig. Elk levend wezen is dus via voedsel, lucht en water verbonden met de bodem.

Ter ere van het Jaar van de Bodem heeft Stichting Grondbeheer een lezing ontwikkeld waarin we vertellen hoe bodem de basis van het leven is en wat de visies zijn op grondbezit en grondbeheer.

Heeft u een groep belangstellenden? Dan komen wij graag langs! Per lezing vragen wij een vrije bijdrage voor het goede doel. Meer info: Loes van Loenen, l.vanloenen@bdgrondbeheer.nl.

Donateur aan het woord

Sinds 1 april 2015 is eigen ondernemer en jurist Willemijn Phielix periodiek schenker van Stichting Grondbeheer. Als bestuurslid van de Noorderhoeve Vriendenstichting reist ze regelmatig van de hofstad naar het platteland. Voor haar is de boerderij een gastvrije oase waar ze de Haagse hectiek even van haar schouders kan laten glijden: "Ik haal hier dieper adem dan in de stad."

"Toen iemand mij vroeg of ik interesse had om donateur van Grondbeheer te worden, zei ik al 'ja' voordat ze uitgesproken was. Normaliter ga ik niet zo snel op dit soort vragen in maar nu begreep ik direct dat het urgent is. De babyboomgeneratie biodynamische boeren gaat met pensioen. Zij hebben niet allemaal een geschikte opvolger zoals dat vroeger wel ging van vader op zoon.

Sommigen zullen dus genoodzaakt zijn om hun grond te verkopen. Ik vind het zo zonde als die vruchtbare grond, waar ze zoveel jaar aan gewerkt hebben, bij een gangbare boer terecht komt. Dat is iets dat écht voorkomen moet worden. Ik wil het ondersteunen dat die levende grond in goede handen komt van leuke jonge Warmonderhoffers.”

Perkje bij de parkeerplaats

“Ik heb zelf heel veel aarde onder mijn voeten nodig. De grond die ik echter bij mij in Den Haag zie, is het perkje bij de parkeerplaatsen waar een boom in staat. In het stadspark, waar ik de honden uitlaat, zijn de plantsoenen uitgeleefd. Zoveel mensen komen daar wandelen en ontspannen, dat is een uitputtingsslag voor het groen. Zo’n stadspark is er alleen voor de mensen. Op de Noorderhoeve zijn de mensen er ook voor de natuur. Daarom heb ik vorig jaar een tijdje op zaterdag op de Noorderhoeve meegewerkt. De ruimte vind ik met name heel fijn: ruimte voor ondernemerschap en ruimte voor je eigen natuurlijke zijn. Ik haal hier dieper adem dan in de stad.”

Sterrenrestaurant

“Op de Noorderhoeve worden de koeien door de boeren en hulpboeren met zoveel zorg geborsteld en gevoerd. Ze krijgen de restjes van de winterpostelein die geleverd wordt aan

Michelin sterrenrestaurant Merlet. Een koe verdient het om die kwaliteit te eten, iedereen verdient dat eigenlijk. In het erfwinkeltje had ik hamburgers gekocht. Dat ik dat vlees mocht eten, vond ik een eer. Er zit zoveel aandacht en liefde in. Dat mij dat mag voeden, daar word ik heel blij van. Dat is een van de redenen waarom ik steeds vaker biodynamisch eten koop. Ik weet niet of ik daarmee duur eet. Wie betaalt nu eigenlijk welke prijs? Soms zie ik winkelkarretjes vol plastic en kleurtjes. Bewerkt voedsel waar je niks aan hebt. Dan besteed ik liever mijn geld aan groente en fruit dat uit een pure bodem komt.”

Het mes snijdt aan drie kanten

“Eind 2014 ben ik gevraagd om bestuurslid te worden van de Noorderhoeve Vriendenstichting. Als ik op de boerderij ben, word ik wat losser. In deze omgeving kom ik sneller op leuke ideeën. Het lijkt alsof ik meer aan mijn tijd heb. De tijd mag in de stad ook wel wat vaker stilstaan, dan zouden mensen wellicht betere keuzes maken. Als donateur van Grondbeheer draag ik eraan bij dat dit soort plekken blijven bestaan. Ik had ook donateur kunnen worden van een natuurorganisatie maar bij Grondbeheer snijdt het mes aan twee kanten: ik steun de ontwikkeling van zowel natuur als gezonde voeding. Als ik het werkproces van de boeren en hulpboeren daarbij optel, snijdt het mes eigenlijk aan drie kanten.”

“Ondersteunen dat die levende grond in goede handen komt”

Tijdloos ideaal

“Landbouwgronden vormen de grondslag voor onze voedselproductie en moeten gevrijwaard zijn tegen willekeurige prijsschommelingen en tegen speculaties. Daarom behoren landbouwgronden volgens veler mening geen onderwerp te zijn van een vrij economisch verkeer.”

Nee, er staan geen spelfouten in bovenstaande zin. Zo schreef tijdschrift Jonas in 1981 over de pas opgerichte Stichting Grondbeheer. Vruchtbare Aarde kaart de visie van de nieuwe stichting zo aan: “Hoe kun je het probleem oplossen dat zich voordoet als een bd-tuinder te oud wordt voor het werk, waardoor de grond in andere handen overgaat. Deze andere handen zijn dan niet vanzelfsprekend van plan de bd-methode te blijven volgen. Dit betekent dat vaak tientallen jaren goede verzorging van een stuk grond abrupt afgebroken wordt. Men voelt dan aan dat de huidige vorm van grondeigendom storend werkzaam kan zijn.”

De oprichting van Grondbeheer was een co-creatie van Triodos Bank, Stichting BD-landbouw en de BD-Vereniging.

De oprichters waren van mening dat grond niet behandeld kon worden als koopwaar. De grond die eenmaal bij Grondbeheer was ondergebracht, mocht dan ook niet meer verkocht worden. Ook werd statutair vastgelegd dat de grond alleen biodynamisch bewerkt diende te worden. “Op deze wijze wordt getracht om”, zoals de oprichters dat zelf zeiden, “zo goed mogelijk de macht, die voorkomt uit de verkoopbaarheid van de grond, te neutraliseren. Het accent kan daarmee geheel gelegd worden op de bedoeling, namelijk dat de grond op de best mogelijke wijze wordt gebruikt.”

De oprichters zagen twee manieren om grond te verwerven. Grond door schenking in de stichting onderbrengen en zelf grond aankopen met schenkingen en legaten. Alleen het allereerste bedrijf, De Vier Jaargetijden in Nieuwe Wetering, is door grondschenking bij Grondbeheer ondergebracht. De andere 12 bedrijven zijn met schenkgelden en donaties verworven. Dit jaar gaat Grondbeheer weer inzetten op het schenken van grond. Onder het motto ‘Als je grond wilt, moet je grond vragen!’ gaat de voorzitter van Grondbeheer deze manier van schenken nieuw leven inblazen. Lees hier meer over op pagina 5.

Twee vragen aan...

Kees van Biert
Voorzitter van de Raad
van Bestuur

Max Rutgers van Rozenburg
Voorzitter van de Raad
van Toezicht

Welke kansen ziet u voor Grondbeheer?

“Boeren en tuinders die grond in bezit hebben, zullen dit aan het eind van hun werkbare periode willen verkopen zodat zij een pensioen hebben. De kans die ik voor Grondbeheer zie, is om een ‘trust’ te worden voor biodynamische landbouwgrond. Boeren en tuinders kunnen hun grond aan de ‘trust’ schenken in ruil voor een pensioen. Dit garandeert hen een stabiel pensioen en ze krijgen de mogelijkheid om hun levenswerk over te dragen op de nieuwe generatie landbouwers.”

.....

“Begin dit jaar las ik een alarmbericht over afnemende bodemvruchtbaarheid in de Flevopolder. Wat mij betreft is daar maar één antwoord op: biologisch of biodynamisch boeren. Ik denk dat de kansen van Grondbeheer toenemen als wij de aandacht op het betere alternatief weten te richten. De urgentie voor beter bodembeheer is heel groot maar het wordt nog niet als een ramp ervaren. Helaas is het zo dat zaken pas echt doorbreken als er rampen gebeuren. Tot die tijd moeten wij geduldig zijn en gestaag doorbouwen aan onze naamsbekendheid.”

Hoe kunt u een bijdrage leveren in het realiseren van die kansen?

“Als je grond wilt, moet je grond vragen. Ik ga met biodynamische boeren en tuinders praten over de toekomst van henzelf en hun bedrijf. Als zij de grond aan ons schenken, kunnen wij uit de pacht die wij ervoor krijgen een pensioen uitbetalen. Na hun overlijden is de pensioenbeperking eraf en is de grond echt vrij en eeuwig beschikbaar voor de biodynamische landbouw.”

“Afgelopen jaren hebben we gebouwd aan de Raad van Bestuur en Raad van Toezicht. De vernieuwing van dergelijke organen duurt een paar jaar, maar ik merk dat het nu een vruchtbare constellatie is met deskundige mensen. Als je idealen wilt realiseren moet je met elkaar in een goede flow zitten. Daar werk ik als voorzitter naartoe. Daarnaast heb ik een groot netwerk dat ik kan aanspreken voor financiering van vrije grond.”

Onze pachters

In onderstaand overzicht vindt u de biodynamische bedrijven die grond pachten van Stichting Grondbeheer

Bedrijfsnaam	Plaats	Soort bedrijf	Jaar van grondaankoop	Gepacht van Grondbeheer (ha)	Totale bedrijf (ha)
Zonnehoeve	Zeewolde (FL)	Gemengd bedrijf	1982	50,3	190,0
De Hooge Kamp	Beemte Broekland (GD)	Tuinbouw	1984, 1990	9,4	9,4
De Grote Kamp	Drempt (GD)	Gemengd bedrijf	1984	4,0	19,0
De Korenbloem	Zeewolde (FL)	Akkerbouw	1990	51,8	250,0
Eindeliengse	Ritthem (ZL)	Gemengd bedrijf	1991	4,3	12,0
De Vijfsprong	Vorden (GD)	Zorgboerderij	1992	3,1	63,0
Thedinghsweert	Tiel (GD)	Zorgboerderij	1995	27,8	27,8
De Vrolijke Noot	Wapserveen (DR)	Vruchtboomkwekerij en kleinfruit	1997	4,2	4,2
De Noorderhoeve	Schoorl (NH)	Zorgboerderij	1999	4,0	50,0
De Zonnehorst	Punthorst (OV)	Tuinbouw	2003, 2010, 2013	5,2	5,2
Landgoed Kraaybeekerhof	Driebergen (UT)	Tuinbouw, horeca en academie	2011	5,8	5,8
De Groenen Hof	Hilvarenbeek (BR)	Zaad- en groenteveredelingsbedrijf	2011	8,3	8,3
De Kromme Lepel	Bergen op Zoom (BR)	Glas- en volle grond tuinbouw	2011	6,6	10,7
Totaal				185	hectare

Bedankt!

Stichting Grondbeheer bedankt al haar donateurs en schenkers. Dankzij alle giften heeft Grondbeheer al 185 hectare biodynamische landbouwgrond vrijgemaakt.

Grondbeheer heeft iets nieuws: periodiek schenken met lening. Het is een innovatieve en fiscaal vriendelijke combinatie van lenen en schenken. U verstrekt eerst een lening van bijvoorbeeld 5.000 euro en daarna schenkt u gefaseerd over 5 jaar 1.000 euro per jaar. Periodiek schenken met lening biedt u de mogelijkheid om een financiële impuls aan een bepaald project van Grondbeheer te geven waarbij u de fiscale voordelen van periodiek schenken benut. Een 'Periodieke gift in geld' is namelijk volledig aftrekbaar (box 1). De rente die u van Grondbeheer over de lening ontvangt is netto; u betaalt hierover geen belasting.

Meer info: www.bdgrondbeheer.nl/periodiek-schenken-met-lening of neem contact op met Loes van Loenen via l.vanloenen@bdgrondbeheer.nl of bel: 06 50 52 59 13.

CONTACT

Stichting Grondbeheer
biologisch-dynamische landbouw

Wisentweg 12, 8251 PC Dronten
T 0321 33 75 13

info@bdgrondbeheer.nl
www.bdgrondbeheer.nl

www.facebook.com/bdgrondbeheer

IBAN NL32 TRIO 0198 48 61 97 t.n.v. Stichting Grondbeheer Dronten

RAAD VAN BESTUUR

Kees van Biert, voorzitter
Loes van Loenen, communicatie & fondswerving
Severijn Velmans, secretaris & penningmeester

RAAD VAN TOEZICHT

Max Rutgers van Rozenburg, voorzitter
Ronald van der Giessen
Willem Meijers
Christina van Tellingen

COLOFON

Vormgeving Ontwerkwerk
Tekst Annelijn Steenbruggen
Fotografie Annelijn Steenbruggen,
Olav Kaspers

Masterplan Kraaybeekerhof

Grondbeheer en Kraaybeekerhof hebben een masterplan opgesteld om samen middelen te werven voor het vrij maken van grond, het ontwikkelen van gebouwen en het verder uitbreiden van activiteiten. Het masterplan is door verschillende partijen, waaronder de vereniging van omwonenden (VRK), goed ontvangen. "In het masterplan zien zij een mooie verhouding tussen idealisme en ondernemerschap," aldus Severijn Velmans, secretaris van Stichting Grondbeheer. "De buurt heeft

er belang bij dat wij de historische en landschappelijke waarden van het landgoed blijven waarborgen. Ook de thema's gezonde voeding en duurzaam met de aarde omgaan spreken hen aan." Er is dus draagvlak voor het masterplan. De volgende stap is: fondsen en subsidies aanschrijven. Severijn: "Daarnaast blijft Grondbeheer ook donateurs werven die specifiek voor vrije grond willen schenken. Als de lening op de grond is afgelost, worden de vaste lasten lager. Dat komt ten goede aan Kraaybeekerhof als geheel." Volg de campagne via: www.bdgrondbeheer.nl/campagne-kraaybeekerhof

43% grond van De Kromme Lepel is al vrij

De campagne voor tuinderij De Kromme Lepel viert dit jaar zijn tweede verjaardag. Inmiddels is 4,58 van de 10,66 hectare grond vrij gemaakt. Wat is er nog meer gebeurd? Elza de Krom vertelt: "De naamsbekendheid van ons bedrijf is gegroeid. Meer mensen in de

regio weten nu dat hier een biologische tuinderij is. Het dynamische aspect is voor deze omgeving nog een stapje te ver. Een vaste klant van onze erfwinkel is periodiek schenker geworden. Dat is heel leuk. Zij voelt zich heel betrokken en is ontzettend geïnteresseerd in het wel en

wee op de tuinderij. Tijdens de picknicks in september ontmoeten we ook andere schenkers. Mensen schenken puur voor vrije grond. Ze vinden het fijn om zo deel uit kunnen maken van het grotere geheel. Omdat wij niet alle schenkers van de campagne kunnen ontmoeten, sturen we met kerst een persoonlijke kaart. We schrijven er weloverwogen teksten op waarmee wij op onze

manier onze dankbaarheid willen tonen."

Welkom! Laatste zondag in september op De Kromme Lepel: oogstworkshops en picknicken. Meer info: www.bdgrondbeheer.nl/campagne-de-kromme-lepel

